

ZÍSKÁVÁNÍ A UDRŽENÍ MEZINÁRODNÍCH STUDENTŮ V EU – ČESKÁ REPUBLIKA

ATTRACTING AND RETAINING INTERNATIONAL STUDENTS IN THE EU

Shrnutí národní studie na mezinárodní studenty

- **Cíl studie:** prozkoumat, jaké jsou národní postupy v členských státech k získávání a udržení studentů ze třetích zemí.
- V České republice není stanoveno, kolik mezinárodních studentů zůstává po ukončení studia na území ČR.
- Motivaci úspěšných studentů setrvat na území ČR by měla podpořit novela zákona o pobytu cizinců, která umožní studentům a vědeckým pracovníkům pobývat po úspěšném ukončení studia na území ČR až devět měsíců za účelem hledání zaměstnání nebo zahájení podnikatelské činnosti. Předpokládaná účinnost novely zákona je první polovina roku 2019.

Systém vzdělávání

- Systém vyššího vzdělávání a vyššího odborného vzdělávání na konzervatoři je stanoven **školským zákonem č. 561/2004 Sb.**, stejně jako vzdělávání na nižších úrovních. Systém vysokoškolského vzdělávání je definován **zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách** a o změně a doplnění dalších zákonů (dále zákon o vysokých školách).
- V České republice (dále ČR) **existují čtyři typy vysokých škol: veřejné, státní, soukromé a zahraniční.**
 - **Veřejné vysoké školy** jsou zřizované zvláštním zákonem. Kompetence vůči nim vykonává podle zákona o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
 - **Státní vysoké školy** jsou zřizované zvláštním zákonem a jsou podle § 94-95 zákona o vysokých školách v kompetenci Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany.
 - **Soukromé vysoké školy** jsou právnické osoby, jimž ministerstvo udělilo státní souhlas působit jako soukromá vysoká škola (podle § 39 zákona o vysokých školách). Jejich činnost specificky upravují § 39-43 výše uvedeného zákona.
 - Poskytování **zahraničního vysokoškolského vzdělání** na území České republiky, postavení a povinnosti zahraničních vysokých škol a jejich poboček je upraveno v § 93a-93i zákona o vysokých školách.
- **V ČR mají vysoké školy velkou autonomii**, např. při určování počtu přijímaných uchazečů o studium, podmínek pro přijetí ke studiu a rozhodování v přijímacím řízení. Samostatnost při rozhodování vysokých škol se týká také mezinárodních studentů, jejich přijímání a studia.
- Vysokoškolské vzdělání pro mezinárodní studenty je podporované státem v případě, že studují na veřejné vysoké škole ve studijním programu uskutečňovaném v českém jazyce. Toto studium je zdarma pro všechny studenty (české studenty i pro studenty ze třetích zemí).

Národní strategie

- **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT)** definovalo své priority v oblasti vysokého školství v **Dlouhodobém záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2016–2020**, kde prioritním cílem 3 je internacionalizace, konkrétně zajištění zřetelného mezinárodního charakteru výuky a tvůrčí činnosti vysokých škol. Ačkoliv získávání a udržení mezinárodních studentů do tohoto cíle spadá, nepředstavuje samostatnou prioritu.
- Dále vydalo MŠMT **Strategii rozvoje mezinárodní spolupráce ve vzdělávání do roku 2020**, která se zabývá posilováním zahraniční vzdělávací mobility. Přímou se však také nevěnuje otázce získávání a udržení mezinárodních studentů.

Subjekt odpovědný za mezinárodní studenty

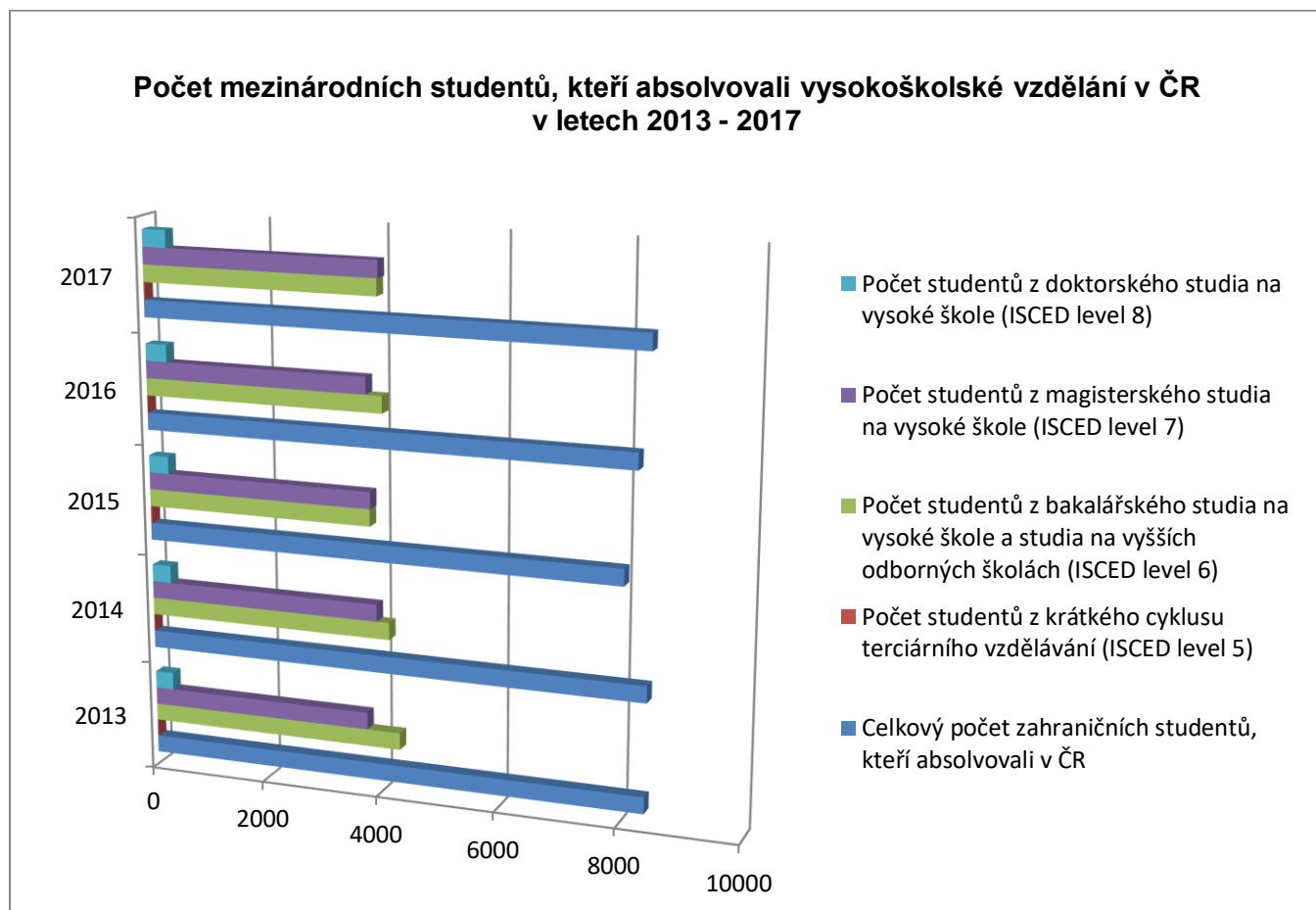
- Organizací, která se zaměřuje na mezinárodní studenty a působí v ČR, je **Dům zahraniční spolupráce**, zvláště jeho **Oddělení internacionalizace studia v ČR**, které spravuje program českých vládních stipendií a zajišťuje iniciativu **Study in the Czech Republic**. Cílem této iniciativy je propagace českého vysokoškolského vzdělávání prostřednictvím různých kanálů a nástrojů, např. prostřednictvím sociálních sítí, webových stránek ve třech jazycích, informačních videí, článků atd. Důležitou součástí je také účast na významných výstavách a konferencích pro profesionály a potenciální studenty, které se konají po celém světě.

Programy pro studenty

- Na podporu příchodu zahraničních studentů je od roku 2013 realizován projekt **Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince** – zahraniční studenty ze třetích zemí, který je zaměřený na studentskou migraci zahraničních stipendistů. Hlavním cílem projektu je usnadnit vstupní procedury studentům, kteří byli přijati ke studiu v České republice jako účastníci vybraných stipendijních programů vycházejících z mezinárodních smluv (bilaterálních či multilaterálních) nebo z rozhodnutí Vlády ČR (nabízena na základě usnesení Vlády ČR pro skupinu rozvojové země či krajané). V rámci projektu jsou těmto osobám ve zrychlené proceduře vydávána dlouhodobá víza nebo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia.

- Dále existuje projekt **Režim Student**, jehož cílem je usnadnění vízového/pobytového procesu u vybraných cizinců přijatých ke studiu na vysokých školách v ČR, a to zajištěním flexibilní spolupráce vybraných vzdělávacích institucí – vysokých škols příslušnými správními orgány v ČR, zajištěním kvalitní informovanosti cizinců ze strany vysokých škol, která povede

k podávání žádostí o pobytová oprávnění nad 90 dnů bez formálních a věcných vad a urychlením přístupu vybraných žadatelů k zastupitelskému úřadu. Na Režimu Student se podílí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo vnitra.

Zdroj: MŠMT

VÍCE INFORMACÍ:

V národní studii: <http://emncz.eu/cinnost-a-publikace-emn/>
 V souhrnné zprávě za CS EU: <http://emncz.eu/cinnost-a-publikace-emn/>

